

L'AUTOTUTELA EN DRET CATALÀ: EXAMEN D'UNA ESCRIPTURA

Álvaro Fernández Piera
Notari

INTRODUCCIÓ

Avui és una realitat evident la supervivència de moltes persones discapacitades als seus progenitors, a causa de la millora de l'assistència sanitària i d'altres factors que han provocat l'envelliment incessant i creixent de la població, noves formes de discapacitat, com lesions cerebrals i medul·lars per accidents de trànsit, la malaltia d'Alzheimer, les malalties causades per l'addicció a determinades substàncies, com la drogoaddicció, l'alcoholisme i la toxicomania en general, la sida, i l'extensió de determinades pandèmies, que fan aconsellable que l'assistència de la possible futura persona incapacitada o discapacitada, tant pel que fa al seu aspecte personal com pel que fa al patrimonial, no es faci amb càrrec a l'Estat o a la família. Per això és convenient habilitar les persones que ara per ara són capaces per a adoptar les disposicions que considerin oportunes en previsió de la seva pròpia incapacitació.

És l'oferiment conferit com a mecanisme d'autoprotecció preveient una possible incapacitació en un futur més o menys proper amb la possible facultat d'organitzar l'administració i la disposició del seu propi patrimoni i la cura de la seva persona.

El dret és una superestructura normativa formal que està determinada per una infraestructura social a la qual pretén servir. La realitat social condiona el dret, per la qual cosa existeix una interacció recíproca entre realitat i dret. El dret ha d'estar al dia de la realitat social en què vivim i ha de tractar de regular situacions imprevisibles que, si bé poden ser regulades adoptant certes figures ja existents, convé que es regulin formalment, de manera més concreta i detallada i aplicable al cas concret, i que facilitin el *modus operandi* de les persones, dins

de la legalitat i les normes bàsiques que constitueixen el nostre ordenament jurídic, i sense poder traspassar els límits marcats per les normes imperatives, d'ordre social, i dins de la denominada *norma suprema*. Amb això s'evita, o es tracta d'evitar, que l'acceleració històrica progressiva, que possiblement és el gran tema de la nostra època, arribi a provocar una desnaturalització per inadaptació de les institucions i els esquemes en què es basa el nostre ordenament jurídic, com alerta Rafael Martínez Díez («Los discapaces no incapacitados. Situaciones de protección», *La Notaria*, febrer de 2000).

Ana-Victoria García-Granero Colomer indica («La autotutela en el derecho común español», *Boletín del Colegio de Notarios de Granada*, núm. 202 [gener 1998]) que els supòsits que han donat lloc a l'existència d'aquesta figura no són ni de bon tros infreqüents, ni tampoc nous, ja que les situacions de pèrdua de capacitat s'han donat sempre. El dret s'adapta a les situacions actuals i tracta de regular-les amb major o menor grau de perfeccionisme, però sempre facilitant a les persones que s'acullin al que el dret posa a la seva disposició, dins de la facultat lliure de l'individu.

En el cas que ens ocupa és necessari que abans d'arribar a la incapacitat, considerada en si mateixa com a tal, en què una persona arribi a no poder comunicar-se i governar-se, pugui preveure ella mateixa la regulació de determinats aspectes variats de la seva existència, de manera que pugui arribar a autoregular, com el dret la faculta, la seva esfera personal i patrimonial per al cas que arribin o es donin els supòsits que provoquen la incapacitat.

García-Granero Colomer entén que l'escriptura d'autotutela és un document que en el moment d'atorgar-se no té cap efecte, a mode de testament, però que serà d'una gran utilitat i eficàcia en un futur si es dona el supòsit de la incapacitació, la qual opera a mode de *conditio iuris* per tal que l'autotutela prevista i formalitzada en el document actui i desplegui tots els seus efectes.

Així, la incapacitat i la causa que la produeix han de donar-se de la manera en què legalment són recollides i regulades, de manera que la incapacitació ha d'obtenir-se per mitjà d'una declaració judicial d'incapacitat, com a norma d'ordre públic, en virtut d'una sentència ferma, que en determinarà l'extensió i els límits.

La malaltia o la deficiència física o psíquica causant de la incapacitació han de revestir una certa seriositat o gravetat, tenint en compte la racionalitat, el coneixement i la voluntat del subjecte. Per això la psiquiatria moderna dóna un valor i una transcendència especials a aquest tipus de malalties de l'àrea del comportament.

Ha de subratllar-se el caràcter persistent que ha de tenir la malaltia, és a dir, aquell que farà preveure raonablement, amb els mitjans i els coneixements ac-

tuals, que aquesta no millorarà. No és necessari que la malaltia sigui irreversible. Cal que la malaltia causant de la incapacitació impedeixi a la persona governar-se per si mateixa, que no pugui fer-ho amb certa autonomia funcional, per la qual cosa és necessari que hagi de rebre el suport d'una persona que tingui cura de la seva persona o els seus béns o d'ambdós.

El dret ha de preveure, i de fet ho fa, com veurem més endavant, aquestes situacions. Però no deixa de ser cert que, si bé aquestes situacions estan previstes i regulades per la llei, les persones no en fan ús per ignorància o desconeixement, per la qual cosa el notari, en la seva faceta assessora, pot i ha d'advertir de l'existència i la possibilitat de fer-ne ús conforme a la regulació, per tal que, si en un futur es dóna aquesta situació, quedi prevista com el subjecte afectat ha volgut i amb el funcionament que hagi preferit, d'acord amb la seva capacitat i voluntat plenes i evidents, i plasmat en un document, de manera que queda latent, no sense efecte, però existent, el document que pot haver-se atorgat si el subjecte en qüestió no perd les seves facultats. Per contra, és d'una utilitat grandiosa en el cas que es produeixi la situació, ja que aleshores té plena vigència i eficàcia, el document públic que en el seu dia va ser atorgat i que conté la voluntat de la persona que en el seu dia era plenament capaç per a atorgar-lo i que ara veu reduïda alguna o algunes de les seves facultats per a disposar o usar i que afecten la seva persona o el seu patrimoni.

El que interessa a la persona afectada per aquestes situacions és la possibilitat que s'actui pel seu compte i en nom i interès seus, i de la manera que ella ha volgut. És per això que és important haver previst la situació d'incapacitat en el grau que sigui, arribi a donar-se o no, però que, en el cas de presentar-se, l'esfera personal i patrimonial de l'individu es regeixi de la manera que el subjecte afectat vol, de manera que el seu patrimoni i la seva persona quedin protegits per qui ell ha designat en el document públic, atès que fins i tot poden quedar fixats determinats punts concrets en els quals està interessat o que el preocupen.

La regulació de l'autotutela és relativament recent a Espanya, encara que la qüestió ja es va plantejar quan es va donar una nova regulació a la tutela en el Codi civil (CC) amb la Llei de 24 d'octubre de 1983, que no va arribar a consolidar-se, malgrat que va quedar latent la idea que si els pares poden, d'acord amb l'article 223 CC, nomenar un tutor, promoure òrgans de fiscalització de la tutela, etcètera, amb més raó podia fer-ho la mateixa persona futura incapacitada, a més de poder expressar la seva voluntat de declarar inhàbils per a ser tutors les persones expressament i voluntàriament excloses per ella. És per aquest motiu que cal destacar la Llei catalana 11/1996, pionera en aquesta matèria dins de l'Estat espanyol, i que, a més, com en altres ocasions, ha servit de model a altres lleis, per la qual cosa cal destacar la importància de l'avantguardisme, a més

del perfeccionisme, del procés legislatiu català no només en aquesta, sinó en altres matèries que ja han estat regulades.

FORMA D'AQUESTA FIGURA: ESCRIPTURA O ACTA?

En el seu dia va ser molt discutida la manera de plasmar documentalment aquesta delació voluntària de la tutela, que avui està fora de dubte pel fet que l'article 172 del Codi de família (CF) prescriu l'escriptura pública. Aquesta és la forma documental més adequada i apropiada, atès que es tracta de plasmar un acte d'una gran transcendència, cosa que fa necessàries les cauteles i les garanties que l'actuació notarial comporta: seguretat, legalitat, fe de coneixement, judici de capacitat, realitat de l'acte, realitat de les manifestacions plasmades en aquest, assessorament i control de la legalitat.

En resum, el document públic notarial és l'únic mitjà d'expressió de la voluntat de l'autotutela, de manera que s'exclou el document privat, que, a més, no encaixaria amb el sistema de publicitat desitjat.

Es va discutir si aquesta operació podia fer-se en un testament, però es va concloure que no. La raó fonamental d'aquesta negativa va ser l'eficàcia d'aquest només en el moment del traspàs del testador, mentre que l'autotutela ha de ser eficaç en vida del disponent. No obstant això, la negativa no pot ni ha de ser total. La raó esmentada de negar el testament com a vehicle adequat per a aquesta figura no és absolutament radical i, per tant, aquest pot utilitzar-se però sempre amb la cautela adequada. El testament haurà de contenir les circumstàncies i les dades previstes per a la configuració de l'autotutela pel testador; és a dir, haurà de nomenar, excloure o disposar de la manera que estimi convenient i en la forma que s'examinarà més endavant.

El problema de la possible revocació no és un obstacle per a admetre que l'autotutela es faci per aquest mitjà, ja que la revocació del testament en què pogués haver-se disposat no impedeix que es pugui tornar a ordenar en un altre, o que el testament següent no sigui revocatori de l'anterior en la seva totalitat, sinó que contingui una revocació parcial, de manera que deixi subsistent només allò referent a la configuració i la delació voluntària de la tutela.

Tampoc no és un problema l'argument que el testament és únicament vàlid en el moment del traspàs del testador, que efectivament ho és, però es pot fer constar, en el mateix testament que contingui aquesta institució, que el testador autoritza el notari perquè expedeixi una còpia parcial d'aquell (o total, ja que el mateix testador pot demanar en vida una còpia autoritzada del testament) i perquè en faci l'enviament pertinent al registre adequat i ordenat a aquest efecte, sense perjudici d'enviar, a més, l'informe pertinent al Registre d'Últimes Voluntats.

Això no desvirtua que pot acceptar-se, per tant, que el testament es consideri la via adequada, amb les mateixes clàusules i expressant la voluntat del testador, que, a més, vol «autotutelar-se» si es donessin els supòsits necessaris. D'altra banda, és en el moment d'atorgar el testament quan al testador li vénen al cap aquests possibles supòsits.

També es va parlar de si era possible plasmar aquesta voluntat en una acta notarial de manifestacions. Però això no és del tot idoni, ja que en aquest document només hi ha requeriment per a la constatació notarial de fets, no hi ha consentiment i no és el vehicle adequat per a contenir declaracions de voluntat.

L'ordenament en general, i en aquest cas la legislació catalana, potencia la superioritat de l'escriptura pública com a gènere documental més evolucionat i especialment destinat a contenir declaracions de voluntat, actes jurídics que impliquin prestació del consentiment; a més, permet una major actuació professional del notari, fonament dels seus efectes peculiars. Es tracta d'autèntiques declaracions de voluntat, i l'escriptura notarial garanteix la feiaença de la disposició, la seva data i la seva autoria (i, a partir del que s'ha dit abans, el testament no deixa de ser una escriptura en tots els seus extrems, revestida, a més, de rigorismes de forma més grans).

Quant a la publicitat d'aquest document i al fet que es tingui coneixement de la seva existència, Alfonso Ventoso Escribano va apuntar en el seu dia que seria convenient que quedés constància de l'atorgament per mitjà d'una nota marginal al Registre Civil, cosa que plantejava problemes, sobretot en el moment de la seva possible revocació, i la manera que aquest requisit fos complert per la persona interessada. En la legislació catalana està previst un registre especial per a aquests documents, avui denominat *Registre de Nomenaments Tutelars no Testamentaris*, al qual els notaris han de remetre l'ofici de l'atorgament.

Queda clar que el document adequat és l'escriptura pública notarial, com així reconeix, a més, la llei catalana. Seguint l'estructura d'aquesta, podrem anar examinant els supòsits que es poden plantejar i qüestionar en aquella, de manera que examinarem la compareixença, on s'inclou el judici de capacitat i la intervenció de l'atorgant, la part dispositiva, l'atorgament i l'autorització pel notari.

1. COMPAREIXENÇA

El notari ha de fer constar, d'acord amb la legislació notarial, les circumstàncies personals de l'atorgant que compareix: edat, domicili, professió i estat ci-

vil. Aquestes circumstàncies que per regla general s'obtenen per mitjà de la simple manifestació del compareixent, sense que calgui (llevat d'algun cas excepcional) una acreditació directa.

D'acord amb la legislació que regula la figura que estem estudiant, el compareixent té veïnatge civil català, bé adquirit per naixement, bé adquirit per residència a Catalunya, i no és necessari acreditar-lo si el notari observa que el seu lloc de naixement o la seva residència s'ubiquen a la comunitat esmentada.

1.1. JUDICI DE CAPACITAT

Correspon únicament al notari autoritzant apreciar la capacitat del subjecte per a l'acte o el negoci que atorgarà. No és només una apreciació fàctica, sinó una apreciació jurídica. S'analitza el negoci jurídic que s'atorgarà i, en virtut d'aquest, la capacitat que és necessària perquè sigui atorgat, i si l'atorgant gaudeix de la capacitat necessària per a l'acte o contracte.

L'edat, que hem vist que és important en aquest tipus d'actes, l'examinarà el notari per mitjà del document nacional d'identitat (DNI) o un altre document que consideri vàlid on consti la data de naixement de l'atorgant.

La capacitat sí que és en principi simplement fàctica, i es farà pel notari de la manera examinada abans, com també la inexistència de vicis de la voluntat, que no és necessari que s'especifiqui a l'escriptura, atès que, si l'atorgant gaudeix de capacitat, aquells són inexistents.

El notari ha d'expressar la qualificació de l'acte o el negoci que s'atorgarà i què és el que pretén fer el disponent, fent constar la voluntat d'aquest mateix d'atorgar una escriptura d'autotutela o d'autodelació voluntària d'aquesta.

En el compareixent, el que és essencial és que tingui capacitat d'obrar i que sigui una persona física, atès que la figura de l'autotutela no és aplicable a les persones jurídiques, perquè no té lloc en la seva configuració, ja que la representació d'aquestes es fa per administradors, consells o altres tipus d'organismes la funció dels quals és representar-les.

Pot atorgar aquest document qualsevol persona, com diu l'article 172 CF, però ha de tractar-se d'una persona amb la capacitat apropiada, de manera que queden excloses les persones que, a causa del deteriorament de la seva capacitat natural, no estan ja en condicions d'entendre i voler el que l'autotutela significa. Per això, el notari autoritzant haurà de prestar una atenció especial a aquest tema en el moment d'emetre en l'escriptura el judici de capacitat de l'atorgant.

Obviament, l'atorgant ha de ser una persona no afectada per cap tipus d'incapacitat, que gaudeix de tots els seus drets civils, amb plena capacitat. Ha de

gaudir de capacitat natural, d'enteniment i de voluntat en el moment en què efectua la designació del tutor o adopta qualsevol altra previsió en atenció a una futura incapacitació.

Tota persona amb capacitat natural —existeix, a més, una presumpció legal a favor d'aquesta— pot atorgar documents públics notariais o, almenys, documents que atenguin la forma d'aquests. Estem davant d'un dret de la personalitat, però la majoria de la doctrina exigeix la majoria d'edat, amb els arguments següents:

— Ignacio Carpio González diu que la capacitat no pot ser un guant que s'adapti a la mà, en aquest cas a la forma. Més aviat hauria de ser el contrari, ja que la forma és el vehicle o l'instrument d'una voluntat previsorà.

— És cert que el menor és capaç per a tots els actes excepte per a aquells en què la llei limita la seva capacitat.

— És necessari el control del jutge, que és qui, en definitiva, constitueix la tutela.

— Els actes prohibits als menors són aquells en els quals aquests podrien veure's perjudicats per la seva actuació irreflexiva.

— En el menor és més alt el risc de captació de la voluntat.

Rivas Martínez i Garrido Melero defensen la capacitat del major de catorze anys per analogia amb el testament. No obstant això, el contingut que abasta la regulació de la tutela és tan ampli, amb un ventall tan gran de possibilitats tant en els aspectes personals com en els patrimonials, que poso en dubte o en qüestió que el menor d'edat tingui capacitat suficient per a discernir sobre qüestions tan complexes com l'organització de mecanismes de control, la distribució de funcions entre els cridats... I això, malgrat l'assessorament notarial. No pot assimilar-se del tot a un testament, ja que, no ho oblidem, el fet que donarà lloc a l'autotutela tindrà lloc en vida de l'atorgant i tindrà una repercussió personal i patrimonial, però no tindrà lloc quan mori, malgrat que ens trobem davant d'un document també revocable.

És un supòsit distint el del menor emancipat, ja que en aquest la capacitat és suficient, de manera que pot regir la seva persona i els seus béns com si fos major d'edat, encara que per a determinats supòsits, com seria el que ens ocupa, serà necessària l'assistència o el complement de capacitat per a evitar que els actes puguin provocar-li un empobriment patrimonial.

Pot ser que els malalts no incapacitats amb intervals lúcids arribin a voler deferir voluntàriament la seva tutela, per la qual cosa, sempre que el notari autoritzant ho consideri possible, poden comparèixer a l'acte de l'atorgament dos facultatius, que seria millor que fossin els que habitualment tracten la persona interessada.

El disponent no pot estar judicialment incapacitat, ni pot ser incapaç no declarat o incapaç de fet. García-Granero Colomer diu que no fa falta que s'al·legui una malaltia amb nom propi en medicina, sinó només el perill que per alguna causa es vegi afectada la capacitat d'autogovern.

Ha de qüestionar-se si la persona incapacitada parcialment a qui la sentència d'incapacitació no hagi modificat la capacitat d'obrar sobre la seva persona, pot atorgar aquest tipus de documents. Sembla que si la sentència d'incapacitació no ha privat d'aquest àmbit la persona i aquesta gaudeix de suficient capacitat natural, té legitimació per a disposar l'autotutela. No obstant això, la prudència requereix una certa seguretat al notari que ha d'autoritzar el document, el qual ha de cerciorar-se en tot cas que el que s'atorgarà és volgut i sobretot entès pel subjecte en qüestió.

La capacitat de la persona atorgant ha de ser plena i ha de ser examinada i apreciada pel notari autoritzant, el qual pot ser ajudat, si és necessari, per dos facultatius, si ho estima procedent, llevat que es negui a l'atorgament per entendre que l'atorgant no té la capacitat necessària per a l'acte, cosa que li permet el Reglament notarial. Queda, per tant, a judici del notari, apreciar la capacitat del qui ha de disposar.

El notari autoritzant haurà de cerciorar-se que l'atorgant sap el que farà en l'escriptura, per la qual cosa haurà de ser major d'edat, o menor emancipat, però no menor d'edat simplement. I, en cas d'emancipació, pot ser que el menor necessiti l'assistència dels seus pares o tutors, segons el que el menor vulgui disposar, ja que el contingut de l'escriptura pot arribar a ser molt variat i extens.

Respecte a la capacitat del tutor, seran d'aplicació les regles generals d'incapacitat, excusa i remoció, així com el contingut dels drets i les obligacions de la tutela ordinària.

Pot donar-se el cas d'intervenció en el document públic del qui ha de ser nomenat o designat tutor, la presència del qual no és en absolut necessària, ni vincula el fet de la seva presència a exercir en el seu dia el càrrec tutelar, però pot ser que, si aquest intervé, el disponent quedi més tranquil, o més segur.

Tot i així, el notari ha d'advertir de la innecessària compareixença del tutor, de la seva no-vinculació i del dret que té a renunciar al seu càrrec, o de la possibilitat que no el consideri idoni el jutge en el seu dia —supòsit que es produirà en rares ocasions— o que recaiguin en ell algunes de les causes de remoció o defecte per a l'exercici dels càrrecs tutelars.

I si bé la compareixença d'algun testimoni no és per regla general necessària, pot donar-se el cas que l'atorgant no sàpiga o no pugui firmar, o altres supòsits previstos per la legislació notarial.

Igualment, pot comparèixer el perit —o els perits— que el notari estimi necessari si per qualsevol raó dubta o té certa cautela a causa de les facultats psíquiques de l'atorgant que puguin afectar la seva capacitat per a l'atorgament que resulta de l'escriptura.

1.2. INTERVENCIÓ

Un cop examinada la capacitat de l'atorgant en la compareixença del document, passem a la part dispositiva, ja que l'intervinent ho farà sempre en el seu nom i dret propis, atès que ens trobem davant d'un acte personalíssim on no té cabuda la representació.

O bé seria possible intervenir en nom d'un altre fent una delació voluntària de la tutela? Algú que actués amb poder general o especial per a aquest acte?

La llei no diu res respecte a aquesta qüestió, però, al meu entendre, ens trobem davant d'un acte personalíssim d'una gran transcendència, per la qual cosa no crec que sigui possible la representació en aquest tipus de documents. Em refereixo a la representació basada en un poder en què una persona atorga el document en nom d'una altra, no al poder que en el document d'autotutela pot conferir-se, que sí que és possible, com hem vist i veurem.

2. PART DISPOSITIVA

En la part dispositiva és on es fa constar la voluntat ferma de l'atorgant de designar la persona o les persones que vol que la tutelini i la representin en cas que arribi a perdre la capacitat.

No és necessari que es faci constar cap tipus de malaltia que sigui possible que tingui l'atorgant. Tampoc no és recomanable, ja que fer-ho constar així podria donar a entendre que referir-se a una possible determinada malaltia és excloent d'una altra de no mencionada. Per això, crec que és preferible i aconsellable referir-se a una possible pèrdua de capacitat per qualsevol causa. Pèrdua de capacitat que, a més, serà apreciada pel jutge quan ordeni la tutela, moment en què assenyalarà la causa que va donar lloc a la incapacitat del subjecte per a regir la seva persona i els seus béns, o només la seva persona o els seus béns. Per això ha de ser una sentència la que determini la pèrdua de capacitat del subjecte atorgant, de manera que el funcionament d'aquest document no serà possible, un cop perduda la capacitat per l'atorgant, sense una sentència que declari la seva incapacitat, ja que no és suficient l'anomenada *incapacitat de fet*.

En aquesta part de l'escriptura és on poden ordenar-se totes les disposicions referents a l'autodelació voluntària de la tutela, per la qual cosa s'hi faran constar els possibles pactes i els altres problemes derivats d'aquest que abans hem examinat.

En aquest tipus de documents poden nomenar-se un tutor o uns tutors, així com uns curadors, i els seus possibles substituïts; i també es pot fixar la manera d'actuar de les persones nomenades: solidària o mancomunada, conjunta o successivament. També pot nomenar-se un tutor per als béns i un altre per a la persona, o un mateix per a tot.

El funcionament i el contingut de la tutela, l'establiment d'un consell de tutela i l'adopció d'altres mesures de vigilància i control: en aquest punt, Martínez García posa en dubte la constitucionalitat del consell de tutela, organisme merament privat, per a autoritzar el tutor a l'internament d'una persona, ja que sembla que per a això és necessària la intervenció judicial, atès que és un fet que afecta drets individuals bàsics i és una matèria d'ordre públic.

L'atorgant pot ordenar l'exclusió d'una o més persones per a l'exercici del càrrec, o bé pot preveure algun organisme tutelar.

També poden establir-se disposicions en relació amb la mateixa persona tutelada. Per exemple, en el cas que hagués de ser internada, pot elegir la residència que li sembli més convenient, ordenar que determinats fruits de béns s'apliquin al pagament del preu d'estada, o disposar el que estimi oportú sobre la retribució del cridat a exercir la tutela.

És possible establir disposicions sobre la pàtria potestat que la persona autotutelada estigui exercint sobre els fills sotmesos a aquella? P. Romero Candau estima que bastarà exhibir el consentiment manifestat, sense necessitat d'invocar la malaltia, ja que la causa és en l'interès del menor, que ha de tenir sempre un representant legal. García-Granero Colomer, per contra, dubta de la subsistència d'aquest consentiment, ja que el menor ja té un representant legal, que és l'altre progenitor no incapacitat. En tot cas, aquest consentiment hauria d'estar causalitzat a l'altre progenitor per a la seva actuació en solitari en el moment en què l'estat de la malaltia faci impossible el control per part de la persona afectada.

La regulació està inspirada en el principi d'autonomia de la voluntat, sense oblidar que el procediment d'incapacitació és igual per a tots. És a dir, el jutge, sobre la base del que està autoregulat per la persona tutelada, constituirà la tutela en els mateixos termes amb què va concebre-la la persona tutelada si estima que l'interès d'aquesta es veu salvaguardat amb aquestes disposicions, o en altres de diferents, si així ho estima necessari.

No oblidem que la tutela és una qüestió d'ordre públic que està sostreta a l'autonomia de la voluntat, de manera que la intervenció judicial no es pot

eliminar. El jutge, a la vista del document, calibrarà la bondat i la conveniència de l'acte, sempre en interès de la persona incapacitada. El que no és possible ni té cabuda en aquest tipus de documents és que l'atorgant limiti les funcions de l'autoritat judicial o del ministeri fiscal, ni que els substitueixi per una altra persona, ja que, com s'ha dit, la tutela és una qüestió d'ordre públic, i, si bé la voluntat del disponent serà tinguda en compte, amb caràcter preferent és el jutge qui en la sentència d'incapacitació decideix.

És necessari que en l'escriptura d'autotutela comparegui la persona nomenada tutora per a acceptar el càrrec? Ja hem vist que la presència d'aquesta no és necessària, atès que no és en aquest moment que se li defereix el càrrec que ha d'exercir, ja que la possible i eventual persona tutelada atorgant del document gaudeix aleshores de plena capacitat. En tot cas, aquesta presència serviria únicament per a proporcionar una mica de tranquil·litat d'esperit a l'atorgant, però no és de cap manera essencial, i ni tan sols és vinculant per a la persona cridada, la qual posteriorment pot al·legar una excusa amb tota llibertat, cosa que fa que el nomenament de substituïts sigui prudent.

Aquest nomenament, en el seu dia, quan s'hagi declarat la incapacitació, pot ser impugnat, com indica la llei, per les persones cridades per la llei per a exercir la tutela o pel ministeri fiscal. Garrido Melero entén que aquesta impugnació, ja que la llei no aclareix el mode ni el temps per a dur-la a terme, ha de tenir lloc abans de la constitució de la tutela, si bé quedaria més clara en el moment en què es constitueix la tutela. Davant d'un nomenament de tutor constatat en un document notarial, el jutge donarà audiència a la persona nomenada i estimarà si el benefici de la persona incapacitada exigeix o no que la persona nomenada pugui ser cridada a exercir la tutela amb preferència a altres, cosa que és lògica, encara que s'alteri o s'ometi l'ordre legal de nomenaments, ja que aquesta és la raó de ser d'aquesta figura.

Les mesures adoptades en un document de delació voluntària de la tutela s'han de prendre necessàriament en un moment previ a la situació de falta de capacitat, encara que aquesta pugui trobar-se una mica debilitada, però ha de ser en tot cas suficient perquè l'atorgant conegui i vulgui el contingut i l'abast de les disposicions que s'adopten.

Una vegada sigui ferma la sentència d'incapacitació de la persona, és quan tenen eficàcia les disposicions contingudes en el document i la designació del tutor. Pot passar que l'extensió de la incapacitació d'acord amb la sentència judicial no coincideixi amb la previsió feta per la persona en el document notarial; per exemple, que l'atorgant hagi previst el nomenament d'un tutor, mentre que la sentència sotmeti l'atorgant al règim de la curatela en atenció a les seves condicions psíquiques. En aquests casos, escau concedir la màxima eficàcia possible

a la voluntat del subjecte, en consonància amb la finalitat de la institució, i integrar la voluntat expressada, de manera que, en aquest cas, es nomenaria curadora la persona designada tutora en el document públic, sense acudir a una interpretació literal estricta de la voluntat de la persona interessada.

2.1. POSSIBLE REVOCACIÓ O MODIFICACIÓ DE LES DISPOSICIONS JA ATORGADES

La voluntat de modificació pot provenir de la mateixa persona ordenant, cas en el qual el sistema revocatori funciona de manera anàloga al del testament, o bé pot provenir de l'autoritat judicial en el moment de constituir-se la tutela o en un altre moment posterior per a establir mesures de control, remoció o substitució del tutor.

Cal recordar que ens trobem davant de supòsits que es preveuen per a un futur, que pot o no produir-se el fet de la incapacitació, que es pateixi o no una malaltia degenerativa. L'exercici de la legitimació té lloc, com hem vist, quan el subjecte es troba en plenitud de les seves facultats mentals, però pot haver transcorregut un període de temps durant el qual les circumstàncies que va tenir en compte el subjecte hagin experimentat modificacions importants que aconsellin prescindir de la delació feta per la mateixa persona incapacitada, com pot ser el divorci del seu cònjuge nomenat tutor, i pot ser que el jutge desconegui aquest canvi de circumstàncies, per la qual cosa són les persones cridades expressament per la llei per a exercir la tutela les que han d'assabentar l'autoritat judicial d'aquestes circumstàncies.

La impugnació del nomenament s'ha de permetre si aquest no es correspon amb la voluntat expressada, i les persones que millor poden conèixer les circumstàncies noves i les velles són les que gaudeixen de legitimació per a promoure la incapacitació.

Aquest canvi de circumstàncies no ha de conduir sense més ni més a la ineficàcia total de l'autotutela, sinó que sembla més oportú procurar que despleguin els seus efectes totes les disposicions que no s'hagin vist afectades per l'alteració sobrevinguda de les circumstàncies. Del que es tracta, sobretot, és de salvar tant com es pugui la voluntat de la persona autotutelada i de vetllar pel seu benestar en tot cas.

Pot donar-se el supòsit de pèrdua progressiva de la capacitat des que s'inicia la disminució de les facultats intel·lectuals fins que el procés d'incapacitació es conclou amb la constitució de la guarda. En aquest lapse de temps, és indispensable regular de manera adequada la protecció dels interessos del subjecte. També poden donar-se casos en els quals, a causa del caràcter transitori o menys greu de la pèrdua de capacitat, es desaconselli acudir al procediment d'incapaci-

tació. I poden donar-se casos en què el recurs a la incapacitació no sigui volgut ni per la mateixa persona incapacitada ni per la seva família. En aquests casos, el subjecte pot veure's compel·lit a actuar de manera urgent en defensa dels seus interessos (vendre per a obtenir liquidesa, sol·licitar un préstec...). Pot passar que en el moment d'actuar la falta de capacitat impedeixi a l'atorgant de fer-ho, per la qual cosa serà necessari que actui per ell i en nom seu una altra persona, amb eficàcia directa i immediata.

La figura que l'ordenament ens brinda per a l'extensió de les facultats d'actuar del subjecte és la *representació*, que pot arribar a abastar tota l'esfera d'actuació del subjecte, amb exclusió únicament dels actes o negocis de caràcter personalíssim.

El que ens qüestionem és si en aquest tipus d'escriptures pot incorporar-se o fer-se constar, a més del que és propi de la delació voluntària de la tutela, una declaració de voluntat en la qual, en previsió d'una futura incapacitat més o menys acusada, es deleguin més o menys àmpliament en una altra persona les facultats que permetin que aquesta pugui actuar en nom d'aquella.

Un cop perduda la capacitat pel disponent en virtut d'una sentència, entren en joc totes les disposicions previstes en l'escriptura d'autotutela. Però si en aquesta s'ha conferit, a més, un poder a favor de qui ha d'exercir el càrrec tutelar, avui, amb la modificació del Codi civil introduïda per la Llei 41/2003, de 18 de novembre, de protecció patrimonial de les persones amb discapacitat, que regula la figura de l'autotutela, pel que ara ens interessa cal esmentar la modificació de l'article 1732 CC, que assenyala que el mandat s'acaba per incapacitació del mandatari, però afegeix un paràgraf: «El mandato se extinguirá, también, por la incapacitación sobrevenida del mandante a no ser que en el mismo se hubiera dispuesto su continuación o el mandato se hubiera dado para el caso de incapacidad del mandante apreciada conforme a lo dispuesto por éste. En estos casos, el mandato podrá terminar por resolución judicial dictada al constituirse el organismo tutelar o posteriormente a instancia del tutor.»

Per tant, es reconeix i es regula l'anomenat *apoderament preventiu*, que pot atorgar-se en una escriptura a part o bé en la d'autotutela, on es faran constar les facultats que es volen conferir a la persona apoderada. Aquest poder haurà de redactar-se amb cautela i s'haurà d'assessorar degudament la persona atorgant, ja que el poder no quedarà extingit per la pèrdua de capacitat d'aquesta, sinó que quedarà vigent, i l'abast de la possible incapacitació pot ser major o menor, a banda que la incapacitació pot ser reversible.

Això excedeix una mica l'estudi del present tema, ja que no és autotutela o delació voluntària de la tutela *strictu sensu*, però crec que aquesta presa de contacte és important per l'evident connexió o relació amb la figura.

Aquest tipus de poders tenen la seva causa en l'eventualitat de la pèrdua de capacitat del poderdant. L'apoderat pren com a base fonamental de l'atorgament del poder la confiança especial en la persona de l'apoderat per al cas que el primer vegi minvada la seva capacitat. M. Garrido Melero denomina aquesta figura *institució quasitular*, i en aquesta, l'apoderat, encara que no tingui un autèntic càrrec tutelar, sí que desenvolupa funcions tuitives. Avui, admesa la figura, és la persona nomenada —o les persones nomenades— en l'escriptura d'autotutela la que pot exercir aquests càrrecs; és possible aleshores que, si es preveu que siguin nomenades més d'una persona, sigui una la que ostenti la representació, que normalment recaurà en la persona del tutor, encara que també pot ser que les esferes personal i patrimonial de la persona tutelada quedin separades i que el seu exercici recaigui en diferents persones.

És freqüent que aquests pactes es facin entre cònjuges en consideració de la malaltia degenerativa de l'atorgant, però poden conferir-se per qualsevol persona. Amb això es tracta de prolongar la relació representativa d'origen voluntari, ja que s'entén que qui porta a terme un acte per mitjà d'un representant busca la producció dels mateixos efectes jurídics que si realitzés l'acte per si mateix.

D'entre les diferents possibilitats de nomenaments i les diverses formes d'actuació que s'hagin fet constar en l'escriptura, hem vist abans que és possible conferir un apoderament a favor d'una persona per tal que l'exerceixi en cas de pèrdua de capacitat de l'atorgant, apoderament que pot haver estat conferit a la persona designada tutora o a una altra de diferent.

Aquest apoderament ha de ser redactat amb una gran cautela i, per descomptat, amb les advertències pertinents, que farà el notari per tal que el subjecte no es vegi perjudicat en cap cas.

Abans de la reforma del Codi civil en aquesta matèria, com s'ha examinat, el poder s'acabava i s'extingia per la pèrdua de capacitat del poderdant. Però l'actual article 1732 d'aquest cos legal, després de la modificació, determina la subsistència d'aquest poder si ha estat conferit en atenció a aquest supòsit. Així, si s'ha conferit un poder general i ampli, l'apoderat podrà fer-ho tot en nom del poderdant incapaç. Per això és necessari l'assessorament i el consell del notari en el moment en què és atorgat el poder, ja que advertirà el poderdant dels «perills» que pot comportar l'atorgament. Així, la prudència haurà de tenir-se en compte i el contingut de les facultats haurà de ser ponderat atenent les necessitats de cadascú, ja que, un cop conferit el poder i perduda la capacitat pel poderdant, aquest poder esdevé irrevocable i ha de ser respectat. No obstant això, és revocable si, un cop conferit i el poderdant és encara capaç, vol fer-ho. I, un cop declarada la incapacitat, només ho serà a instàncies de la part interessada i

en virtut d'una sentència, ja que d'una altra manera el poder seguirà sent vàlid i l'apoderat seguirà actuant en nom d'aquest, de manera que seran vàlids els actes que aquell porti a terme en nom d'aquest, atès que per a això li ha estat conferida aquesta facultat.

És en aquest punt on, insisteixo, ha de tenir-se una gran cautela en el moment de redactar el document, amb la qual cosa s'evitaran possibles abusos o situacions imprevises que, si s'haguessin previst, no s'haurien dut a terme.

Però també és cert que si el subjecte vol conferir un poder i donar a aquest tota l'amplitud possible, pot fer-ho si considera que d'aquesta manera és més còmoda la manera d'actuar de l'apoderat. Tot i així, segons la meua opinió, recomano més (excepte en supòsits d'absoluta i plena confiança, i així i tot la pràctica ensenya a tenir certa cautela) que el poder ho sigui per a algun acte o alguns actes concrets, ja que, en procedir al nomenament d'un tutor, serà aquest qui ostenti la representació de la persona incapaç.

El problema és si l'apoderat està subjecte o no a la supervisió judicial.

Però no es diu res respecte a aquesta qüestió, per la qual cosa, malgrat que la tutela és d'ordre públic i està subjecta a la intervenció judicial, no ho està l'apoderament anomenat *preventiu*. Aquest pot estar contingut en l'escriptura d'autotutela o no. Si hi és, el jutge haurà de tenir en compte el contingut del poder en el moment de dictar la sentència.

En el cas que l'apoderament no estigui contingut en l'escriptura d'autotutela, pot ser que el poder subsisteixi independent en una altra escriptura diferent. I, en cas que existeixi, pot ser que el nomenat tutor sol·liciti judicialment l'extinció, o bé alguna de les persones cridades a l'exercici tutelar, o bé el ministeri fiscal.

Amb això no vull espantar ningú, sinó simplement tenir en compte aquesta possibilitat i deixar clar que, si algú l'atorga, el normal és que faciliti enormement l'esfera de la persona incapaç, si bé en alguna ocasió o situació pot perjudicar-lo. Això sí, en tot cas, s'haurà de tenir en compte la situació personal i patrimonial del poderdant i la seva possible relació amb l'apoderat en el moment de conferir el poder.

És vàlida l'escriptura en la qual únicament s'exclou una determinada persona —o unes determinades persones— de l'exercici de la tutela, sense que es designi ningú que s'ocupi d'aquesta?

Si ens basem en el que disposa la llei, en això no hi ha cap problema, ja que la llei permet que es designi un tutor o s'exclougui qui sigui de l'exercici del càrrec tutelar. No seria una escriptura buida de contingut. Al contrari. Seria igualment una escriptura d'una gran importància, ja que contindria la veritable voluntat del subjecte que l'atorga, de voler que determinada o determinades per-

sones no es facin càrrec d'ella. No oblidem que la tutela és una qüestió d'ordre públic i que qui decideix sempre és el jutge, de manera que aquest document serà un suport per a la presa de la decisió judicial en virtut de la sentència pertinent. En aquest cas, en què únicament es conté una delació negativa voluntària de la tutela, el jutge haurà de tenir en compte que aquesta o aquestes persones, per la raó que sigui (que no és necessari fer constar en l'escriptura), l'atorgant les ha excloses voluntàriament, i procedirà al nomenament del tutor que consideri necessari d'entre les persones cridades per la llei per a l'exercici del càrrec tutelar.

Fins i tot, respecte a aquestes persones, és perfectament possible que el subjecte atorgant les exclogui encara que estiguin cridades per la llei amb caràcter preferent. Aquest és el cas, a tall d'exemple, que es vulgui excloure el cònjuge d'aquest exercici per la raó que sigui. La raó és a la ment de l'atorgant, i ja dic que no és necessari que deixi constància en el document de la raó per la qual l'exclou, encara que, si vol fer-ho constar, tampoc no hi ha cap problema perquè ho faci.

Si, per contra, l'autodelació és positiva, és a dir, si es nomena un tutor, en l'escriptura es pot fer constar tot el que es vulgui respecte a la seva actuació, dins sempre del marc legal i tenint en compte que aquesta voluntat serà indicativa per al jutge en el seu dia, en cas que l'atorgant arribi a perdre la capacitat i es procedeixi al nomenament d'un tutor, que, lògicament, haurà de tenir en compte aquesta voluntat. No és que el document no serveixi per a res, sinó més aviat al contrari: ningú millor que el subjecte mateix, cada persona, sap perfectament qui és millor perquè la representi i s'ocupi de la seva persona i els seus béns en cas que no ho pugui fer ell. I això és una premissa molt important per a la presa de la decisió judicial.

La designació de la persona pot ser individual o col·lectiva, de manera que es poden nomenar dos o més tutors, o tants com es vulgui. El notari, lògicament, aconsellarà no nomenar-ne molts, per a evitar que la presa de decisió entre molts pugui causar conflictes entre ells.

Per això, pot ser que les diverses persones nomenades ho siguin perquè exercixin la tutela totes juntes o de manera successiva, un o uns si manca un altre o uns altres, supòsits que es poden preveure no només per al cas que no existeixin les persones nomenades, sinó per al cas de la possible renúncia de la persona nomenada (que pot fer-ho) o que es doni en aquesta alguna de les causes de remoció per a l'exercici del càrrec.

Si són nomenades dues o més persones, poden ser-ho per a la cura de la persona i els béns, o unes per a la cura de la persona i unes altres per a la dels béns. I es pot establir que actuïn conjuntament o mancomunada, o de manera solidària cada una pel seu compte, sense perdre de vista amb això que una de les obligacions del tutor és retre comptes del seu exercici, cosa que també pot fer-

se constar, i fins i tot es pot establir algun òrgan fiscalitzador que controli l'exercici del tutor, que haurà d'actuar sempre en benefici de la persona incapacitada.

La remuneració del tutor pot ser prevista en el mateix document si així ho vol l'atorgant, o no. Per tant, l'exercici de la tutela serà retribuït si així ho ha volgut l'atorgant o ho considera el jutge, però el tutor no tindrà dret a reclamar res en qualsevol altre cas, atès que, si no es fa constar, l'acompliment del seu càrrec és gratuït.

Pot passar, a més, que, un cop designada una persona en l'escriptura perquè sigui tutora i un cop nomenada també pel jutge, a causa de la seva actuació posterior, que no fa en benefici de la persona incapacitada, se la remogui del seu càrrec i es procedeixi al nomenament d'un nou tutor, que pot no estar previst, per la qual cosa, sense que sigui necessari, el possible tutor substituït pot fer-se constar també en l'escriptura.

Com sabem, la tutela es basa en l'actuació en nom d'una persona que està incapacitada per a regir la seva persona i els seus béns, per la qual cosa és normal que el tutor nomenat en el document ho sigui amb aquesta finalitat. Però és possible que l'atorgant vulgui nomenar una persona perquè només s'ocupi de la seva persona o només s'ocupi dels seus béns. En aquest cas, serà l'autoritat judicial qui decidirà quina persona és l'adequada per a completar la tutela per tal que aquesta no quedi coixa de contingut, i l'autoritat judicial pot considerar que la persona que va ser nomenada per l'atorgant perquè només s'ocupés de la seva persona sigui la mateixa que vetlli pels interessos patrimonials del subjecte incapacitat, o que ho faci una altra persona, sempre en benefici de la persona incapacitada.

De la mateixa manera que els supòsits que poden donar lloc a la tutela són molt variats, ho són també els graus d'incapacitat. Això es pot preveure o no en el document d'autotutela, però el que s'aconsella és simplement fer referència a una possible incapacitat, per a evitar problemes, com hem vist abans. En tot cas, l'escriptura haurà de ser interpretada atenent la voluntat manifesta i, si escau, presumpta del subjecte en el moment d'atorgar el document, la situació en què pogués trobar-se el subjecte en el moment d'atorgar-lo o altres circumstàncies que facin aconsellable una interpretació no del tot estricta, sinó més aviat adaptada a la voluntat de la persona afectada o futura afectada per una malaltia.

3. ATORGAMENT

El compareixent ha convingut que vol que, en el supòsit que es produeixi la pèrdua de la seva capacitat en qualsevol de les formes examinades, aquesta es

regeixi pel que s'ha fet constar o, en qualsevol altre cas, que s'acull sense més ni més al que disposa el Codi de família, que actua amb caràcter supletori si no es pacta res d'especial i simplement nomena la persona o les persones que vol que exerceixin la tutela sobre ell, o si no vol que les persones nomenades l'exerceixin.

I, una vegada llegit el document i assabentat d'aquest, firma i autoritza el document el notari, que dóna fe del seu contingut.

MODELS D'ESCRITURA D'AUTOTUTELA

A continuació poden observar-se les formes documentals en què pot quedar plasmat tot el que s'ha examinat. Queda exposat d'una manera sumària, però això és perquè pot fer-se d'una manera simple, només amb el nomenament i remetent-se al que el Codi determina, o bé s'hi pot incloure qualsevol dels tipus de pactes que hem examinat o altres que el disponent vulgui fer constar, cosa que caldrà valorar en cada cas concret.

MODEL 1

Número

AUTOTUTELA

A Manlleu, la meva residència, _____

_____ .

Davant meu, Álvaro Fernández Piera, notari de l'I·lustre Col·legi de Catalunya, compareix _____ , major d'edat, casat/ada i veí/ina de _____ , carrer _____ , número _____ , amb el DNI número _____ . L'/La identifico per la seva documentació personal ressenyada, que porta la seva fotografia i la seva firma. El/La jutjo amb la capacitat legal necessària per a aquest atorgament, i manifesta:

Que atorga el present instrument en previsió d'una possible incapacitat que li impedeixi regir la seva persona i els seus béns, per la qual cosa designa persones de la seva plena confiança perquè ho facin en nom seu.

Que, en aplicació de l'article 172 de la Llei del Parlament de Catalunya 9/1998, de 15 de juliol, del Codi de família, les persones que proposa com a tutores poden ser no-

menades pel jutge, si aquest així ho estima, en benefici seu, un cop sigui declarat/ada incapaç per mitjà d'una sentència judicial en virtut de les causes d'incapacitació establertes a la llei, que li impedeixin governar-se per si mateix/a.

Que té una enemistat manifesta amb la persona que després es dirà, cosa que impedeix que aquesta pugui ser la seva tutora.

Que, en virtut de la present escriptura i davant la possibilitat que en el futur pugui ser incapacitat/ada, estableix la delació del càrrec tutelar, que comprèn la guarda i la protecció de la seva persona i els seus béns, a favor de _____ i _____ i _____ , per tal que ho exercitin conjuntament, i és la seva voluntat que _____ .

ATORGAMENT

Així ho diu i ho atorga, un cop llegida l'escriptura, d'acord amb la seva elecció, i la ratifica i la firma amb mi.

AUTORITZACIÓ del coneixement i la capacitat del/de la compareixent, de la unitat de l'acte i del compliment de les formalitats legals i del caràcter procedent del que es consigna en aquest instrument públic, estès en ____ folis de la sèrie ____, amb el present número i l'anterior en ordre de numeració, jo, el notari, en dono fe.

MODEL 2

Número

AUTOTUTELA

A Manlleu, la meva residència, _____
_____.

Davant meu, Álvaro Fernández Piera, notari de l'Il·lustre Col·legi de Catalunya, compareix _____
_____ major d'edat, casat/ada i veí/ina de _____, carrer _____, número ____, amb el DNI número _____. L'/La identifico per mitjà de la seva documentació personal ressenyada, que porta la seva fotografia i la seva firma. El/La jutjo amb la capacitat legal necessària per a aquest atorgament, i manifesta:

Que atorga el present instrument en previsió d'una possible incapacitat que li impedeixi regir la seva persona i els seus béns, per la qual cosa designa persones de la seva plena confiança perquè ho facin en nom seu.

Que, en aplicació de l'article 172 de la Llei del Parlament de Catalunya 9/1998, de 15 de juliol, del Codi de fa-

mília, les persones que proposa com a tutores poden ser nomenades pel jutge, si aquest així ho estima, en benefici seu, un cop sigui declarat/ada incapaç per mitjà d'una sentència judicial en virtut de les causes d'incapacitació establertes a la llei, que li impedeixin governar-se per si mateix/a.

Que, en virtut de la present escriptura i davant la possibilitat que en el futur pugui ser incapacitat/ada, estableix la delació del càrrec tutelar, que comprèn la guarda i la protecció de la seva persona i els seus béns, a favor de _____ i _____ i _____, per tal que l'exercitin conjuntament.

Per a evitar que es produeixi una paralització de l'evolució normal del seu patrimoni, nomena apoderats voluntaris _____ i _____, les facultats dels/de les quals seran:

- a) Actes d'administració.
- b) Cobraments i pagaments.
- c) Comerç i societats.
- d) Títols, valors i pràctica bancària.
- e) Pràctica administrativa i processal.

Possibilitat de constituir un vitalici a fi de tenir assegurada una renda o l'assistència suficient fins al moment de la seva mort.

Possibilitat d'incloure un document d'últimes voluntats anticipades.

ATORGAMENT

Així ho diu i ho atorga, un cop llegida d'acord amb la seva elecció, que ratifica i firma amb mi.

AUTORITZACIÓ del coneixement i la capacitat del/de la compareixent, de la unitat de l'acte i del compliment de les formalitats legals i del caràcter procedent del que es consigna en aquest instrument públic, estès en _____ folis de la sèrie _____, amb el número present i l'anterior en ordre de numeració, jo, el notari, en dono fe.

MODEL 1 (VERSIÓ EN CASTELLÀ)

Número

AUTOTUTELA

En Manlleu, mi residencia, _____

_____.

Ante mi, Á. F. P., notario del Ilustre Colegio de Cataluña, comparece _____, mayor de edad, casado/a y vecino/a de _____, calle _____, número ____, con el DNI número _____. Le/La identifico por su documentación personal reseñada, que lleva su fotografía y firma. Le/La juzgo con la capacidad legal necesaria para este otorgamiento, y manifiesta:

Que otorga el presente instrumento en previsión de una posible incapacidad que le impida regir su persona y bienes, por lo que designa personas de su plena confianza para que lo hagan en su nombre.

Que en aplicación del artículo 172 de la Ley del Parlamento de Cataluña 9/1998, de 15 de julio, del Código de familia, las personas que propone como tutoras pueden ser nombradas por el juez, si este así lo estima, en su beneficio, una vez sea declarada incapaz mediante una sen-

tencia judicial en virtud de las causas de incapacitación establecidas en la ley, que le impidan gobernarme por sí mismo/a.

Que tiene enemistad manifiesta con la persona que después se dirá, lo que le impide ser tutora de la persona compareciente.

Que en virtud de la presente escritura y ante la posibilidad de que en el futuro pueda ser incapacitada, establece la delación del cargo tutelar, que comprende la guardia y protección de su persona y sus bienes, a favor de _____ y _____ y _____, para que lo ejerciten conjuntamente.

OTORGAMIENTO

Así lo dice y otorga, previa lectura a su elección, y la ratifica y la firma conmigo.

AUTORIZACIÓN del conocimiento y la capacidad de la compareciente, de la unidad del acto y del cumplimiento de las formalidades legales. De lo procedente de lo consignado en este instrumento público, extendido en _____ folios de la serie _____, números el presente y el anterior en orden de numeración, yo, el notario, doy fe.

MODEL 2 (VERSIÓ EN CASTELLÀ)

Número

AUTOTUTELA

En Manlleu, mi residencia _____
_____.

Ante mi, Á. F. P., notario del Ilustre Colegio de Cataluña, comparece _____, mayor de edad, casado/a y vecino/a de _____, calle _____ número ____, con el DNI número _____. Le/La identifico por su documentación personal reseñada, que lleva su fotografía y firma. La juzgo con la capacidad legal necesaria para este otorgamiento, y manifiesta:

Que otorga el presente instrumento en previsión de una posible incapacidad que le impida regir su persona y bienes, por lo que designa personas de su plena confianza para que lo hagan en su nombre.

Que en aplicació del artículo 172 de la Ley del Parlamento de Cataluña 9/1998, de 15 de julio, del Código de familia, las personas que propone como tutores pueden ser nombradas por el juez, si este así lo estima, en su be-

neficio, una vez sea declarada incapaz mediante una sentencia judicial en virtud de las causas de incapacitación establecidas en la ley, que le impidan gobernarme por sí mismo/a.

Que en virtud de la presente escritura y ante la posibilidad de que en el futuro pueda ser incapacitado/a, establece la delación del cargo tutelar, que comprende la guardia y protección de su persona y sus bienes, a favor de _____ y _____ , para que lo ejerciten conjuntamente, y es su voluntad que _____
_____ .

Para evitar que se produzca una paralización de la marcha normal de su patrimonio, nombra como apoderados voluntarios a _____ y _____ , cuyas facultades serán:

- a) Actos de administración.
- b) Cobros y pagos.
- c) Comercio y sociedades.
- d) Títulos, valores y práctica bancaria.
- e) Práctica administrativa y procesal.

Posibilidad de constituir un vitalicio con el fin de tener asegurada una renta o la asistencia suficiente hasta el momento de su muerte.

Posibilidad de incluir un documento de últimas voluntades anticipadas

OTORGAMIENTO Y AUTORIZACIÓN

Así lo dice y otorga, previa lectura a su elección, que ratifica y firma conmigo.

AUTORIZACIÓN del conocimiento y la capacidad de la compareciente, de la unidad del acto y del cumplimiento de las formalidades legales. De lo consignado en este instrumento público extendido en _____ folios de la serie _____ , números el presente y el anterior en orden de numeración, yo, el notario, doy fe.